

Hoivakoti Kultarusko Oy

VALVONTA-ASIA

KÄSITELTÄVÄ ASIA

Euran kunnan johtava sosiaalityöntekijä Henna-Riikka Seppälä on 3.5.2019 lähettänyt Lounais-Suomen aluehallintovirastolle sähköpostikirjoituksen, jossa tuodaan esiin tarkastuskäynneillä havaittuja epäkohtia (tarkastuskertomukset/muistiot 9.1.2019 ja 12.4.2019) Hoivakoti Kultarusko Oy:n Mainiokoti Kultarusko -yksikön toiminnasta. Tuolloin huolen aiheena oli yksikön asiakkaiden omaisilta tullut negatiivinen palaute mm. vanhusten kohteeluun, ruokailussa avustamiseen, hoidon laiminlyöntiin ja kirjaamisen puutteisiin liittyen. Lisäksi henkilöstömitoituksessa ja -rakenteessa oli puutteita. Sairaanhoidajaresurssi oli vähäinen ja lisäksi lähihoitajaopiskelijoiden osuus oli suuri. Euran kunnan tekemien arviointien mukaan toteutuneessa työvuorotaulukossa (25.3.2019-14.4.2019) on selvästi alhaisempi hoitohenkilöstömitoitus (vko 14: toteutunut hoitohenkilöstömitoitus 0,47 hoitajaa/asiakas), kuin voimassa oleva lupa edellyttää. Suunniteltu työvuorotaulukko oli Euran kunnan arvioinnin mukaan selvästi aliresursoitu, hoitohenkilöstömitoitus 0,5 hoitajaa/asiakas.

Aluehallintovirastoon saapui lisäksi 24.3.2020 ammattiliitto Tehystä yhteydenotto, jossa tuodaan esille Mainiokoti Kultaruskon henkilöstön näkemys liian vähäisestä henkilöstömäärästä, joka ei mahdollista laadukasta hoito- ja hoivatyötä ja vaarantaa asiakasturvallisuuden. Kirjelmän mukaan ruoka tulee jäädytettynä Euran toimipisteeseen Turusta ja kaikki muut ruokahuoltoon liittyvät tehtävät ovat hoitohenkilöstöllä. Myös asiakkaiden pyykinhuolto on hoitajien tehtävänä. Äkillisiin hoitohenkilöstön poissaoloihin ei yhteydenottojen mukaan ole saanut ottaa sijaista.

Aluehallintovirasto on ottanut edellä mainittujen yhteydenottojen johdosta asian käsiteltäväksi valvonta-asiana ja lähettänyt Hoivakoti Kultarusko Oy:lle selvityspyyntö- ja kuulemiskirjeet 10.5.2019 ja 19.3.2020 sekä lisäselvityspyynnön 23.11.2020.

HANKITUT SELVITYKSET

Euran kunnan johtava sosiaalityöntekijä Henna-Riikka Seppälän selvitykset (sähköpostiviestit 3.5.2019 – 24.6.2019) Hoivakoti Kultaruskon tilanteesta.

Hoivakoti Kultarusko Oy:n palvelujohtaja Hanna Voutilaisen ja yksikön johtaja Piia Niinimäki-Mikkosen selvitys liitteineen, saapunut virastoon 12.6.2019.

Euran kunnan johtava sosiaalityöntekijä Henna-Riikka Seppälän tarkastuskertomus liitteineen, ennalta ilmoittamattomasta käynnistä 17.12.2019.

Hoivakoti Kultarusko Oy:n aluepäällikkö Eija Juotteen ja yksikön johtaja Piia Niinimäki-Mikkosen selvitys liitteineen, saapunut virastoon 17.4.2020, sekä Piia Niinimäki-Mikkosen lisäselvitykset 1.12.2020 ja 10.12.2020.

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 000
fax 02 251 1820
kirjaamo.lounais@avi.fi
www.avi.fi

Turun päätoimipaikka
Itsenäisyydenaukio 2
PL 4
13035 AVI

ARVIOINTI

Säädökset

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000, myöhemmin asiakaslaki) 4 §:n nojalla asiakkaalla on oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon. Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista annetun lain (980/2012, myöhemmin vanhuspalvelulaki) 19 §:n mukaan iäkkäälle henkilölle tarjottavien sosiaali- ja terveystalvelujen on oltava laadukkaita ja niiden on turvattava hänelle hyvä hoito ja huolenpito.

Vanhuspalvelulain 3 a §:n 3 ja 4 momenttien mukaan työnantajan on huolehdittava, että toimintayksikössä on asiakkaiden tarpeisiin ja määrään nähden riittävä määrä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä jokaisessa työvuorossa. Toimintayksikön työntekijä ei saa ilman lääkehoidon koulutusta osallistua lääkehoidon tehtäviin ja toteuttamiseen.

Samaisen lain 20 §:n 1 momentin mukaan toimintayksikössä on oltava henkilöstö, jonka määrä, koulutus ja tehtävärakenne vastaavat toimintayksikön palveluja saavien iäkkäiden henkilöiden määrää ja heidän toimintakykynsä edellyttämää palvelun tarvetta ja joka turvaa heille laadukkaat palvelut.

Vanhuspalvelulain 20 §:n 3 momentin mukaan henkilöstömitoitus tarkoittaa toimintayksikössä paikalla olevien välitöntä asiakastyötä tekevien 3 a §:ssä tarkoitettujen työntekijöiden työpanosta suhteessa toimintayksikössä kolmen viikon seurantajakson aikana olevien asiakkaiden määrään. Välillistä työtä ei oteta huomioon henkilöstömitoituksessa. (9.7.2020/565)

Vastaavasti yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) 4 §:n 1 momentin mukaan toimintayksikössä tulee olla toiminnan edellyttämä henkilöstö. Pykälän 2 momentin mukaan henkilöstön lukumäärän tulee olla riittävä palvelujen tarpeeseen ja asukkaiden lukumäärään nähden.

Asiakaslain 7 §:n 1 momentin mukaan sosiaalihuoltoa toteutettaessa on laadittava palvelu-, hoito-, kuntoutus- tai muu vastaava suunnitelma, jollei kyseessä ole tilapäinen neuvonta ja ohjaus tai jollei suunnitelman laatiminen muutoin ole ilmeisen tarpeetonta.

Pykälän 2 momentin mukaan suunnitelma on laadittava, ellei siihen ole ilmeistä estettä, yhteisymmärryksessä asiakkaan kanssa sekä 9 ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa asiakkaan ja hänen laillisen edustajansa taikka asiakkaan ja hänen omaisensa tai muun läheisensä kanssa. Suunnitelman sisällöstä ja asiaan osallisista on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Mainiokoti Kultarusko -toimintayksikön lupa

Mainiokoti Kultarusko -toimintayksikössä on Lounais-Suomen aluehallintoviraston 30.4.2014 myöntämän muutoslvan mukaan 40 vanhusten tehostetun palveluasumisen paikkaa ja lisäksi ilmoituksenvaraisena toimintana päivätoimintaa (työ- ja toimintakeskus) kehitysvammaisille ja muille vammaisille yhteensä 10 paikkaa.

Luvan mukaan yksikön hoitohenkilöstömitoituksen tulee olla vähintään 0,59 hoitajaa/asiakas (23,7 hoito-, kasvatus- ja kuntoutushenkilöä yhteensä/ 40 asiakasta) ja lisäksi yksikön avustaviin tehtäviin (siivous, ateria- ja pyykkihuolto) kohdentuu päätöksen mukaan yhteensä neljän työntekijän työpanos.

Mainiokoti Kultarusko -toimintayksikön asiakkaiden palvelutarpeet ja palvelutarpeiden edellyttämä välittömän asiakastyön mitoitus

Mainiokoti Kultarusko Oy:n selvityksen mukaan (saapunut 12.6.2019) toimintayksikössä oli 32 asiakasta. Heidän palvelutarpeensa selvittämiseksi toimintayksikössä ei tuolloin ollut käytössä toimintakyvyn tai hoitoisuuden arviointimittareita, kuten RAI- tai RaVa-arviointimenetelmiä. Mehiläisen Hoivapalveluissa käytetään yleisesti RAI-LTC arviointia ja selvityksen mukaan se tullaan ottamaan käyttöön myös Mainiokoti Kultaruskossa elokuussa 2019.

Selvityksen liitteenä olevan taulukon mukaan MMSE- testien tulosten keskiarvo oli 24 asiakkaan osalta 16,7/30, kahdeksan asiakasta ei pystynyt suorittamaan testiä. 20 asiakkaan MMSE-testitulos osoitti vähintäänkin vaikeaa tai keskivaikeaa muistihäiriötä. Sanallisen toimintakyvykuvauksen mukaan neljä asiakasta oli täysin vuodehoidossa, viisi asiakasta tarvitsi kahden hoitajan avustusta liikkumiseensa, kuusi asiakasta tarvitsi paljon avustusta ruokailussaan ja 11 asiakasta pystyi liikkumaan täysin itsenäisesti tai apuvälineen kanssa.

Hoivakoti Kultarusko Oy:n selvityksen mukaan (saapunut 17.4.2020) toimintayksikössä oli 30 asiakasta. Liitteenä on RAI-LTC -palauteraportti, jossa on suppeasti 29 asiakkaan CPS ja ADL-6 tiedot.

Aluehallintovirasto toteaa Mainiokoti Kultarusko -toimintayksikön asiakkaiden toimintakyvyn sekä hoivan ja hoidon tarpeiden vaihtelevan yksilöllisesti. Osa asiakkaista on melko toimintakykyisiä, mutta suurin osa asiakkaista tarvitsee runsaasti ohjausta, ovat autettavia tai täysin autettavia. Lisäksi suurella osalla asiakkaista on vaikea muistihäiriö. Aluehallintoviraston käsityksen mukaan toimintayksikön välittömän asiakastyön henkilöstömitoitus tulisi olla asiakastarpeisiin viitaten vähintään luvanmukainen 0,59 työntekijää asiakasta kohden.

Henkilöstön määrä rakenne ja vuosina 2019 - 2020

Euran kunnan tekemän tarkastuskertomuksen (15.2.2019) mukaan Mainiokoti Kultaruskon henkilöstömitoituksessa ja -rakenteessa oli vakavia puutteita. Sairaanhoidtajaresurssi oli vähäinen ja lisäksi lähihoitajaopiskelijoiden osuus oli suuri. Euran kunnan tekemien arviointien mukaan toteutuneessa työvuorotaulukossa (25.3.2019-14.4.2019) on selvästi alhaisempi hoitohenkilöstömitoitus (vko 14: toteutunut hoitohenkilöstömitoitus 0,47 hoitajaa/asiakas), kun mitä voimassa oleva lupa edellyttää. Suunniteltu työvuorotaulukko oli Euran kunnan arvioinnin mukaan selvästi aliresursoitu, hoitohenkilöstömitoitus 0,5 hoitajaa asiakasta kohden.

Euran kunnan selvitysten mukaan (3.6.2019 - 24.6.2019) kunta edellytti palveluntuottajaa lisäämään välittömästi sairaanhoidtajaresurssia ja lisäksi kunta päätti olla sijoittamatta toistaiseksi asiakkaita toimintayksikköön, kunnes henkilöstöresurssit ovat asianmukaisella tasolla. Euran kunta seurasi toimintayksikön toteutunutta henkilöstömitoitusta aktiivisesti.

Hoivakoti Kultarusko Oy:n antaman selvityksen mukaan (saapunut 12.6.2019) toimintayksikköön oli rekrytoitu kevään 2019 aikana kaksi sairaanhoitajaa ja kolme uutta lähihoitajaa. Oppisopimusopiskelijan (lähihoitaja) piti valmistua kesäkuussa 2019. Lisäksi selvityksen mukaan kaksi lähihoitajaa tulee aloittamaan suunnitelmien mukaan elokuussa 2019.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto toteaa, että Hoivakoti Kultaruskon henkilöstömitoitus on ollut selvästi riittämätön vuoden 2019 alussa ja saman kevään aikana. Tämä on vaarantanut asiakasturvallisuutta ja heikentänyt oleellisesti palvelun laatua. Viraston arvion mukaan Euran kunta on valvonut kevään 2019 aikana toimintayksikköä aktiivisesti ja toimintayksikkö on toteuttanut korjaavia toimenpiteitä selvitysten mukaan systemaattisesti.

Aluehallintoviraston arvion mukaan toimintayksikön henkilöstöresurssi oli tuolloin korjaantunut (toteutuneen työvuorotaulukon 13.5.2019-2.6.2019 mukaan) luvanmukaiselle tasolle, eli vähintään 0,59 hoitajaa asukasta kohden ja avustavan henkilöstön määrä on tuolloin ollut riittävä. Kyseisenä ajankohtana toimintayksikössä henkilöstörakenne oli asianmukainen. Toimintayksikössä työskenteli kolme sairaanhoitajaa ja yksi sosionomi, 15 lähihoitajaa (mukana myös osa-aikaisia), kaksi hoiva-avustajaa (tai vastaavaa) sekä yksi loppuvaiheen oppisopimusopiskelija. Välittömän asiakastyön mitoittamiseen ei ole laskettu mukaan vastuuhenkilön työajasta 50 % (esimiestyö ja hallinto), alkuvaiheessa olevaa oppisopimusopiskelijaa, avustavissa työtehtävissä olevia työntekijöitä (1,5 htv) eikä kokkia.

Aluehallintovirastoon saapui 24.2.2020 Ammattiliitto Tehystä kirjelmä, jossa tuotiin esiin, että välitön asiakastyö Mainiokoti Kultarusossa ei ole laadukasta ja asiakasturvallisuus vaarantuu, koska henkilöstöä on liian vähän ja tukipalvelutehtävät vievät suuren osan työajasta. Kirjelmässä kerrotaan edelleen, että Euran kunnasta on tehty ennalta ilmoittamaton tarkastus toimintayksikköön 17.12.2019. Tarkastuskäynnin jälkeen epäkohdat ovat jatkuneet.

Hoivakoti Kultarusko Oy:n selvityksen (17.4.2020) mukaan toimintayksikön työvuorotaulukot suunnitellaan toimiluvan mitoituksen mukaiseksi. Akuutteihin sairauspoissaoloihin pyritään saamaan sijaisia. Mikäli sijaisia ei saada, työntekijöitä pyydetään tekemään yli-työtä. Henkilöstövuokrausta on myös mahdollisuus käyttää. Avoinna olleisiin rekrytointeihin (3 kpl) on saatu henkilöt palkattua. Kaksi lähihoitajaa on jo aloittanut tehtävissään (28.3.2020 ja 13.4.2020) ja sairaanhoitaja aloittaa 1.5.2020.

Aluehallintovirasto toteaa, että työvuorotaulukoita tarkasteltaessa (23.3.2020 – 12.4.2020), luvan mukainen välittömän asiakastyön mitoitus täyttyy niukasti. Kolmen viikon toteutuneen työvuorotaulukon mukaan välittömiä hoitotyön tunteja muodostuu noin 2050, jolloin mitoituksi tulee noin 0,59 ([2050 tuntia: 116,5 tuntia/3 vkoa]: 30 asiakasta). Toimintayksikössä työskentelee kaksi sairaanhoitajaa (yksi sairaanhoitaja aloittaa 1.5.2020), kaksi sijaisena toimivaa sosionomia, 15 lähihoitajaa, kaksi lähihoitaja-oppisopimusopiskelijaa (valmistuminen 5/2020). Välillisiin työtehtäviin palveluntuottaja on ilmoittanut seuraavat resurssit: 1,4 htv avustavia työtehtäviä (ateria- ja pyykkihuolto) tekevät työntekijät, 0,5 htv ulkoistetut pesulapalvelut ja 1,0 htv ulkoistetut siivouspalvelut. Yksikön valmistuskeittiö on ollut remontissa, joten 7.2.2020 alkaen Mehiläisen Ateriaali -palvelu on toimittanut yksikköön ruuan jäähdytettynä kolme kertaa viikossa.

Aluehallintovirasto toteaa, että henkilöstön vaihtuvuus on suurta. Vertailtaessa henkilöstöä 13.5.2019-2.6.2019 ja 23.3.2020 – 12.4.2020, todetaan, että kahdeksan kuukauden aikana ainakin 8 työntekijää on vaihtunut. Viraston näkemyksen mukaan alati vaihtuva henkilöstö on asiakasturvallisuusriski; asiakkaat ovat työntekijöille vieraita ja työntekijät ovat uudessa toimintaympäristössä kokemattomia. Jatkuvat rekrytoinnit ja perehdytykset kuluttavat myös rajallisia resursseja.

Välillinen työ 1.10.2020 alkaen

Ammattiliitto Tehyn kirjelmässä tuodaan esiin, että välitön asiakastyö Hoivakoti Kultarusossa ei ole laadukasta ja asiakasturvallisuus vaarantuu, koska hoitajien työhön kohdentuu paljon myös välillistä työtä. Aluehallintovirasto halusi selvittää, miten Hoivakoti Kultarusko Oy on 1.10.2020 alkaen huomionnut välillisen työn ja välittömän asiakastyön erotte-lun vanhuspalvelulain muutosten (565/2020) mukaisesti.

Hoivakoti Kultarusko Oy:n selvityksen mukaan (1.12.2020) hoitohenkilöstön välilliset työtehtävät kuuluvat hoitohenkilökunnan työnkuviin. Ne on kirjattu osaksi vuoro-kohtaisia

suunnitelmia. Pääsääntöisesti näitä ovat arkisin aamupalan valmistukseen liittyvät tehtävät, päivällisen lämmitys sekä päivällisen ja iltapalan jälkeen tehtävä tiskaus. Viikonloppuisin lisäksi lounaan ja päivällisen lämmitys. Arvion mukaan hoitajilla on välillistä työtä noin 10 tuntia/viikko. Arvio on kokonaisarvio, johon vaikuttaa yksikköön ostopalveluna hankittu välillinen työ, yksikön oman avustavan henkilöstön määrä, yksikön asukasmäärä (tällä hetkellä 27 asukasta) ja yksikössä päivittäin tehtävät työtehtävät. Arvion muodostamisessa on hyödynnetty THL:lle 25.11.2020 toimitettua laskelmaa.

Edelleen palveluntuottaja tarkentaa (lisäselvitys 10.12.2020), että hoitajilta kuluu viikossa yhteensä 10 tuntia välillisiin työtehtäviin kahdessa eri ryhmäkodissa. Arvio kokonaisuudesta on muodostettu yhdessä henkilöstön kanssa siten, että hoitajilta on kerätty oma arvio välillisiin työtehtäviin kuluva ajasta ja tätä kautta saadun informaation perusteella on muodostettu kokonaisarvio. Yksikössä on heidän näkemyksensä mukaan erittäin hyvä avustavan työn resurssi asukasmäärään nähden (27 asukasta tällä hetkellä). Vuorokuvaukseen merkityt välilliset työtehtävät kuuluvat hoitajien tehtäviin viikonloppuisin, iltaisin ja yövuorossa silloin, kun avustavaa henkilökuntaa ei ole paikalla. Arkisin avustava henkilöstö huolehtii näistä tehtävistä. Lisäselvityksessä mainitaan vielä, että satunnaisesti avustavaa henkilöstöä voi olla paikalla myös iltaisin tai viikonloppuisin.

Lisäselvityksessä (saapunut 1.12.2020) kuvataan, että yksikössä on valmistuskeittiö, joka sijaitsee Kultaruskon ryhmäkodissa 'Roosakoti'. Roosakotiin odotettiin remonttia jo keväällä – kesällä 2020, mutta koronatilanne venytti remontin alkamista ja se on päässyt alkamaan vasta 2.11.2020. Remontin arvioitu valmistumisaika on maaliskuun 2021 alussa. Yksikössä on edelleen käytössä Mehiläisen Ateriaali-palvelu. Ateriaali toimittaa ruoan yksikköön jäädytettynä kolme kertaa viikossa. Yksikössä työskentelee 1,5 työntekijää ateria- ja pyykkihuollon avustavissa tehtävissä sekä osittain siivouksesta huolehtien. Lisäksi yksikössä työskentelee yksi työntekijä ateriahuollon tehtävissä (tukkutilaukset, ruokien lämmitykset, iltapalat, tiskit ym. tehtävät). Pesulapalvelut on ulkoistettu ja yritys hoitaa asukkaiden vuodevaatteiden pesemisen. Siivouspalvelut on ulkoistettu siten, että laitoshuoltaja käy siivoamassa yksikössä kolmena päivänä viikossa (maanantai – keskiviikko). Hän avustaa myös pyykkihuollon hoitamisessa.

Aluehallintovirasto toteaa, että avustaviin tehtäviin on selvityksen mukaan lisätty henkilöstöresurssia ja sitä voidaan tällä hetkellä pitää riittävänä. Sen sijaan virasto esittää näemyksensä, että hoitohenkilöstön vuorokohtaisissa suunnitelmissa luetteloidut välillisen työn tehtävät ovat siinä määrin mittavia, että arvioitu 10 tuntia viikossa tai 0,5 tuntia työvuoroa kohti vaikuttaa alimitoitettulta arviolta. Aluehallintovirasto ohjaa, että keittiöremontin valmistuttua ja välillisen työn työntekijämäärän vakiinnuttua, myös vuorokuvaus hoitajien välillisen työn osalta päivitetään ja arvio välillisen työhön kuluva ajasta arvioidaan sen pohjalta uudelleen. Hoitohenkilöstön tekemää välillistä työtä ei voi sisällyttää välittömän asiakastyön mitoittamiseen.

Hoito- ja palvelusuunnitelmat ja seuranta

Euran kunnan tarkastuskertomuksen (15.2.2019) mukaan Hoivakoti Kultaruskossa asukkailla nimetään omahoitaja, joka tekee palvelu- ja kuntoutussuunnitelman. Suunnitelma kirjataan asiakastietojärjestelmään. Tarkastuskertomuksen mukaan jäi epäselväksi, missä vaiheessa palvelu- ja kuntoutussuunnitelmat tehdään, mitä ne sisältävät ja miten niitä käytännössä toteutetaan. Kunnan tarkastuskertomuksen mukaan, muutama tarkastettu palvelu- ja kuntoutussuunnitelma sisälsi hyvin vähän informaatiota.

Hoivakoti Kultaruskko Oy:n selvityksen mukaan (saapunut 12.6.2019) jokaiselle asukkaalle tehdään hoito- ja kuntoutussuunnitelma 30 vrk sisällä muuttamisesta. Suunnitelma päivitetään vähintään puolivuositain tai aina asukkaan voinnin oleellisesti muuttuessa. Liitteenä oli pyydetty kolmen asukkaan hoito- ja palvelusuunnitelmat sekä päivittäiskirjaukset huhtikuun 2019 ajalta.

Hoivakoti Kultaruskko Oy:n selvityksen liitteenä olevista hoito- ja palvelusuunnitelmista ilmenee, että kaikille kolmelle esimerkiksi otetuista asiakkaasta oli tehty hoito- ja palvelusuunnitelma asiakastietojärjestelmään. Päivitysmerkintöjen perusteella suunnitelmat oli päivitetty noin kerran vuodessa. Hoitosuunnitelmassa on nykytilaa kuvaavat kohdat yhteystiedoille, sosiaalietuuksille, terveystiedoille, omatoimisuuden kuvaukselle, raha-asioiden hoitamiselle, asumiselle, lemmikeille, kommunikaatiolle, sosiaaliselle toimintakyvyllä ja sosiaalisille suhteille, motorisille taidoille, akateemisille taidoille, päivätoiminnalle ja yhteisössä toimimiselle. Lomakkeen lopussa on suunnitelman keskeytetty kohdat "asukkaan omat toiveet, esitykset ja tavoitteet" sekä "Palvelu- ja kuntoutussuunnitelman keskeinen sisältö" (tavoitteet, keinot, aikataulu, vastuuhenkilö, toteuma).

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan hoitosuunnitelman kirjaukset ovat hyvin niukkoja ja ylimalkaisia. Niistä ei välity, että ko. asiakkaan tilanteeseen olisi perusteellisesti paneuduttu tekemällä RAI- arviointi ja tuomalla esiin asiakkaan yksilölliset hoidon, hoivan ja kuntoutuksen tarpeet. Näitä olisivat voineet olla esim. kipu, ihon kunto, tasapainovaikeudet, liikkumisen rajoitukset, toimintakyvyn ylläpito, hoitomyönteisyys lääkitykseen tai ahdistuneisuus ja levottomuus. Aluehallintoviraston arvion mukaan hoidon tarvetta ei ole riittävästi määritelty, jotta sen pohjalta hoidon, hoivan ja kuntoutuksen tavoitteet olisivat selkeitä, konkreettisia ja mitattavia. Myöskään asiakkaan tai hänen edustajansa toiveet ja tavoitteet eivät ilmene kattavasti tai selkeästi. Tavoitteiden toteuttamiseksi tulisi määritellä hoidon, hoivan ja kuntoutuksen keinot. Viraston näkemyksen mukaan tavoitteen asettelu, keinojen määrittelyn, vastuuhenkilön nimeämisen ja arvioinnin osalta toimintayksikössä olisi kehitettävää.

Aluehallintovirasto korostaa, että hoitosuunnitelman tulisi antaa kuva asiakkaan hoidon kokonaisuudesta ja ohjata arjen hoitotyötä. Asiakas itse tai hänen edustajansa tulisi pyytää systemaattisesti ja säännöllisin väliajoin hoitoneuvotteluun keskustelemaan hoidon kokonaisuudesta. Hoitoneuvottelun tavoitteena on rakentaa yhteistyötä ja luottamusta. Tällöin selvitetään asiakkaan hoidon tarve, sovitaan hoidon tavoitteista ja keinoista. Myös asiakkaan omat toiveet ja mielipiteet kirjataan suunnitelmaan ja esimerkiksi omaisen halukkuus osallistua läheisen hoitoon. Asiakas itse tai hänen edustajansa saa suunnitelmasta halutessaan oman kopion.

Hoitohenkilöstön tekemät päivittäiskirjaukset asiakkaista ovat säännöllisiä, jokaisesta työvuorosta on tehty jokin lyhyt kirjaus. Aluehallintovirasto ohjaa, että päivittäiset kirjaukset eivät saisi olla pelkästään luettelo hoitajan tekemistä toiminnoista (kuten aamupesut ja iho rasvattu), vaan kirjaamisessa tulisi erityisesti arvioida, miten asiakas on edistynyt suhteessa tavoitteisiin ja miten toimenpiteitä on toteutettu ja asiakasta tuettu.

Yhteenvedon aluehallintovirasto toteaa, että Hoivakoti Kultaruskko -toimintayksikössä tulisi ottaa käyttöön säännöllinen toimintakyvyn arviointi (RAI-arviointijärjestelmä) ja lisätä henkilöstön osaamista kirjausten ja hoito- ja palvelusuunnitelman teossa. Hoito- ja palvelusuunnitelmaan tulee lisätä myös kohta, johon kirjataan hoidossa ja hoivassa rajoitustoimenpiteet ja niiden seuranta, mikäli rajoitustoimenpiteitä joudutaan käyttämään. Lisäksi omavalvontasuunnitelmaan tulee kirjata kirjaamista ja rajoittamistoimenpiteiden käyttöä koskevat periaatteet ja rajoitteiden käyttöön ja kirjaamiseen liittyvät toimintatavat.

Lääkehoitoluvat

Euran kunnan tarkastuskertomuksen (12.4.2019) mukaan hoitohenkilöstön lääkehoitoluvissa oli huomattavia puutteita; ainoastaan esimiehen ja neljän lähihoitajan lääkehoitoluvat olivat voimassa. Muiden hoitohenkilöstöön kuuluvien osalta luvat ovat vain osittain suoritettuja tai ne puuttuvat kokonaan.

Hoivakoti Kultarusko Oy:n selvityksen (saapunut 12.6.2019) mukaan, lääkehoitoprosessia on kehitetty kevään 2019 aikana. Henkilöstön lääkeluvat on päivitetty ja lomakkeet on yhtenäistetty. Joka vuoroon nimetään lääkehoidosta vastaava. Avainten hallintaa liittyen toimintaa on kehitetty siten, että lääkehuoneeseen on sarjoitettu uusi lukko. Avain huoneeseen on vain sairaanhoitajilla ja vuorossa olevalla lääkevastaavalla. Lääkehoitoprosessin toimivuus varmistetaan jatkossa myös auditoinneilla. Ensimmäinen lääkehoidon auditointi pidetään 28.6.2019. Selvityksen liitteenä on toimitettu työntekijöiden todistukset suoritetuista Love-teoriakokeista ja lääkeluvat sekä yksikön lääkehoitosuunnitelma.

Aluehallintovirasto toteaa, että saadun selvityksen mukaan lääkehoitoprosessia on kehitetty ja aikaisempaa useammalla on voimassa oleva lääkehoitolupa. Edelleenkin, 12.6.2019 annetun selvityksen ja liitteenä olevien lääkehoitolupien mukaan, hoitohenkilöstöllä on keskeneräisiä lääkehoitolupia. Aluehallintovirasto ohjaa, että yksikön lääkehoitosuunnitelmaan tulee myös kuvata selkeästi toimintayksikössä toteutettava lääkelupakäytäntö, näyttöjen vastaanotto ja teoriaosaamisen todentaminen. Aluehallintovirasto pitää Mehiläisen lääkehoitolupa- lomaketta havainnollisena koosteena.

Yleisellä tasolla aluehallintovirasto ohjaa, että lääkehoitoa toteuttavat ensisijaisesti lääkehoitoon koulutetut terveydenhuollon ammattihenkilöt lääkehoitosuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Työnantaja päättää työn organisoinnista ja siitä, mitä työtä kukin ammattiryhmä tekee. Johto vastaa yksikössä toteutetun lääkehoidon turvallisuudesta. Oikeus lääkehoidon toteuttamiseen arvioidaan yksilöllisesti ja määritellään kirjallisessa lääkehoitoluvassa. Lääkehoitoa ei saa toteuttaa, jos sen toteuttamiseen ei ole saanut koulutusta ja työnantajan tarjoamaa perehdytystä eikä lääkehoidon osaamista ole varmistettu.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Aluehallintovirasto antaa Hoivakoti Kultarusko Oy:lle huomautuksen vastaisen varalle siitä, että Mainiokoti Kultarusko – toimintayksikössä tulee olla asukkaiden määrään ja tarpeisiin nähden riittävä henkilöstömitoitus. Toteutuneen välittömän asiakastyön mitoituksen tulee olla tehostetussa palveluasumisessa vähintään 0,59 hoitajaa asiakasta kohden, minkä lisäksi välilliseen työhön tulee olla erillinen resurssi.

Aluehallintovirasto kiinnittää Hoivakoti Kultarusko Oy:n huomiota välittömän asiakastyön ja välillisen työn työnjaon selkeyttämiseen.

Aluehallintovirasto kiinnittää Hoivakoti Kultarusko Oy:n huomiota asiakkaiden toimintakyvyn ja hoitoisuuden arviointiin.

Aluehallintovirasto kiinnittää Hoivakoti Kultarusko Oy:n huomiota kirjaamisen ja hoito- ja palvelusuunnitelmien kehittämiseen.

Aluehallintovirasto kiinnittää Hoivakoti Kultarusko Oy:n huomiota lääkelupakäytäntöjen selkeyttämiseen ja hoitajakohtaisten lääkelupien ajantasaisuuteen.

Palveluntuottajan tulee 30.6.2021 mennessä toimittaa Euran perusturvalautakunnalle selvitys siitä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt Mainiokoti Kultarusko -toimintayksikön riittävän henkilöstömitoituksen ylläpitämiseksi, asiakkaiden toimintakyvyn ja hoitoisuuden arvioinnin systematisoimiseksi sekä kirjaamisen ja lääkehoitolupakäytännön kehittämiseksi. Euran perusturva pyydetään ilmoittamaan aluehallintovirastolle 31.8.2021 mennessä, millaisia palveluntuottajan kehittämistoimet ovat olleet ja arvioimaan, ovatko palveluntuottajan toimenpiteet olleet riittäviä.

OSALLISTUJAT

Asian käsittelyyn aluehallintovirastossa on osallistunut ylitarkastaja Pauliina Jaakkola.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ei yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 36 §:n 2 momentin perusteella saa hakea muutosta valittamalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja antaa tarvittaessa sosiaalihuollon ylitarkastaja Marjo Henrichson, puhelin 0295 018 000 (vaihde).

Lakimies

Pia Leikasto

Sosiaalihuollon ylitarkastaja

Marjo Henrichson

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

JAKELU

Mainiokoti Kultarusko, toimintayksikön vastuhenkilö
Euran perusturvalautakunta

TIEDOKSI

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto/ Rovaniemen yksikkö

Tämä asiakirja LSAVI/2011/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/2011/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Leikasto Pia 03.05.2021 10:59

Esittelijä Henrichson Marjo 03.05.2021 10:52

